

ALGEMENE BESCHOUWING VOORJAARSNOTA 2023

Algemene beschouwing Voorjaarsnota 2023

Inleiding

Voorzitter, leden van de raad, college en overige aanwezigen. Vandaag bespreken we de Voorjaarsnota 2023, die bestaat uit de eerste bestuursrapportage 2023 en de kaderstelling 2024-2027.

In deze eerste bestuursrapportage wordt een groot aantal budgetaanpassingen voorgesteld. Tegelijkertijd constateren we dat de bestuursrapportage wordt vermengd met enkele kredieten en grove budgetten (bijvoorbeeld voorbereidingskrediet bouw nieuw gemeentehuis, transformatie sociaal domein, ontwikkelplein Het Hogeland, budget warmtetransitieplan) hetgeen we niet juist vinden. Het audit committee heeft dat inmiddels ook aangegeven. We pleiten voor afzonderlijke en goed onderbouwde raadsvoorstellen en geven hieraan op dit moment niet onze instemming op basis van enkele pennenstreken.

Wij vinden dat de ‘basis op orde’ moet zijn en staan voor grote opgaven. Enkele voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling in de Oostpolder, de versnelling in de woningbouwopgave mede in relatie van de versterking en herstel van schades en de energietransitie. Hiervoor is het noodzakelijk over voldoende gekwalificeerd personeel te beschikken. Echter de vele mutaties in de personeelsbudgetten en -claims en de taakmutaties maken het er niet duidelijker op. Ook de vrijval op de vacatureruimte is ons totaal niet helder. Daarom gaven we in het raadsoverleg onlangs al aan daar meer informatie over te wensen, hetgeen ook werd toegezegd. Verder constateren we een hoog ziekteverzuim binnen de organisatie. Hiervoor wilt u het budget in 2023 met 500 duizend euro verhogen. Hoe denkt u het ziekteverzuim een halt toe te roepen en wanneer is dat ontstaan ?

Bestuursrapportage

In twee zinnen beschrijft u op bladzijde 7 de personele taakstellingen (470 duizend euro tot lopend 727 duizend euro) te willen schrappen. Hier willen we een nadere onderbouwing over hebben.

Voor de implementatie van het ‘Ontwikkelplein Het Hogeland’ denkt u een eenmalige investering nodig te hebben van 600 duizend euro. Dit plan zou nog voor de zomer voorgelegd worden aan de raad. Bedoelt u de zomer 2023 of een latere zomer ?? Zonder plan kunnen wij hierop niet ons fiat geven !

Aan de Onderdendamsterweg te Winsum wilt u trillingsschermen plaatsen. Gaat hier ook een precedentwerking vanuit naar andere locaties en zo ja, waar dan ?

U wilt het financiële gat voor het projectplan van stichting Pietershoeve te Ulrum met 230 duizend euro dichten. Wij kennen dit plan niet en willen graag meer (achtergrond)informatie, alvorens hierover te besluiten.

Verbazingwekkend vinden wij dat de volledige inrichting van de Tirrel in Winsum niet eerder is meegenomen en er nu weer 45 duizend euro op tafel moet worden gelegd.

Het bibliotheekwerk vraagt 250 duizend euro extra per jaar. Onder meer hiervoor wenst u een mobiele bibliotheekbus in te zetten. Dit doet onze wenkbrauwen fronsen, temeer daar een

aantal jaren geleden de bibliotheekbus juist vanwege onder meer kostenoverwegingen werd afgeschaft. Vanwaar deze beleidswijziging ? Wij herinneren u er aan dat kort voor de gemeentelijke herindeling nog 600 duizend euro is geïnvesteerd in de Meenschaar te Bedum voor de bibliotheek. Kunt u ons schetsen hoe het er in de nabije toekomst uit gaat zien op deze locatie ?

U heeft besloten om dorps huis Lutje Brussel te Oldenzijl voor 1,-- euro over te dagen. Past dit binnen het Didam-arrest ? En zijn er nog meer dorps huizen die u wenst te verkopen ?

Grote vraag is er naar betaalbare woningen voor allerlei doelgroepen. Versnelling van woningbouw juichen we toe in de verschillende dorpen. Vanaf 2023 vroeg u vorig jaar bij de Kadernota om extra personele inzet, waarmee jaarlijks een bedrag van 400 duizend euro is gemoeid. Voor meerdere dorpen werd toen een ruimtelijk onderzoek aangekondigd, maar hoelang gaat dit allemaal duren alvorens we de bouwkransen op locatie kunnen zien ?? Valt Baflo hier ook onder nu u vorige week vrijdag het strategisch dorpsplan heeft ondertekend ? En er zijn u toch ook al gronden aangeboden ? En hoe staat het met plan Folkerda in Bedum ?

De gemeente ontvangt een compensatievergoeding voor de landschaps- en natuurmaatregelen 380 KV. De werkzaamheden zijn opgedeeld in 2 fasen (bladzijde 27). In de 2^e fase staat een hoogholtje over het Boterdiep in Bedum gepland, maar de middelen zijn volgens ons ontoereikend om dit in een rolstoelvriendelijke variant uit te voeren. Bent u bereid hiervoor 100 duizend euro extra uit te trekken ?

U stelt voor (bladzijde 31) het representatiebudget structureel en in 2023 ook incidenteel te verhogen voor onder meer evenementen bij Op Roakeldais en de Zummerbuhne-opvoering op de Enne Jans Heerd op Maarhuizen. Is de ophoging van dit budget wel voldoende om ook andere evenementen die voor een brede en grote doelgroep zijn, te (blijven) steunen, zoals Bedrijvensvoetbal Bedum en Graspop Baflo.

Wij blijven het uiterst merkwaardig vinden dat u alleen een groot oplopend nadeel (471 duizend euro in 2027) presenteert op de Omgevingsdienst (ODG) en dat we daar geen kostenreductie voor terugzien in de personele sfeer.

Op bladzijde 82 noemt u een structurele verhoging van de bijdrage aan de Vereniging Waddenzeegemeenten met 39 duizend euro. Waardoor wordt dit veroorzaakt ?

Kaderstelling begroting 2024

In de Voorjaarsnota geeft u een schets van het meerjarig financieel perspectief. Deze kleurt de komende paar jaren nog zwart. Vanaf jaarschijf 2026 treedt er een aanzienlijk tekort op. Als we kijken naar de vele risico's, onzekerheden door onder meer de val van het Kabinet en p.m.-posten baart ons dat ernstig zorgen. In z'n algemeenheid zijn we er sterk voorstander van om eerst lopende projecten af te ronden, alvorens allerlei ambities en nieuwe projecten ter hand te nemen.

Jammer vinden wij het dat de structurele dotatie 'Ruimte voor Dorpen' wordt vervangen voor een storting in de bestemmingsreserve. Na 2027 leidt dit tot onzekerheid of dit budget overeind blijft en daarmee de regeling kan worden gecontinueerd.

Vanaf 2025 neemt u een jaarlijkse stelpost op van 750 duizend euro voor verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Wij zien uw plannen hieromtrent met belangstelling tegemoet, alvorens hiermee akkoord te gaan.

In verband met de verplaatsing van 'Integraal Beheer Openbare Ruimte' (IBOR) naar Winsum, komen de huidige kantoren van Ability in Wehe-den Hoorn leeg staan. U wilt de panden slopen en afboeken. Samen levert dat een verlies op van 445 duizend euro. Waarom maakte u dat niet inzichtelijk toen het IBOR-plan aan de raad werd aangeboden ? En welke invulling moet het terrein straks krijgen ?

Investeringsen

Op bladzijde 93 presenteert u een investeringslijst 2023. Wij vragen ons af wat de status van dit overzicht is. Krijgen we voor de daarin genoemde investeringen nog afzonderlijke kredietvoorstellen ?

Rapportage audit committee

Het audit committee heeft recent een rapportage over deze Voorjaarsnota uitgebracht. Deelt uw college de bevindingen die er gedaan zijn ?? Graag vernemen we ook een reactie hierop van de andere fracties.

Tenslotte

Voorzitter, fractie Hogeland Lokaal Centraal wil zich de komende jaren blijven inzetten voor een financieel solide, goed bereikbare, toekomstbestendige en een economisch vitale gemeente. U stelt voor de kaders en uitgangspunten, beschreven in deze Voorjaarsnota, voor de opstelling van de begroting 2024 vast te stellen. Dat gaat ons vele stappen te snel. Wij nemen er kennis van en komen er bij de begrotingsbehandeling wel op terug als we zien wat u met onze opmerkingen/voorstellen heeft gedaan.

Aan het slot van deze beschouwing spreekt onze fractie waardering uit voor het werk dat door het bestuur en de medewerkers in de afgelopen periode is verricht.